Untitled Document

Angie Kleijn

Paul Kruger se buurman was, net soos hy, ook ‘n president van ‘n onafhanklike Boererepubliek. In die h

Gert was maar 47 jaar oud toe hy op 23 Oktober 1896 dood is. In dié beperkte aantal jare het hy ‘

Gerrit Jacobus van Niekerk
Foto: Geni

Gebore
Gerrit Jacobus van Niekerk is op 6 Julie 1849 op Poortjie, Fauresmith in die Vrystaat gebore. Hy

Gert is met Hester Cecilia Roos getroud en hulle het 10 kinders gehad. Die oudste seun, Johannes

Omdat sy pa soveel vergaderings in Pretoria moes bywoon, het Oubaas baie van die boerdery se

Gerrit Jacobus van Niekerk en sy vrou Hester Cecilia, 'n nooi Roos
Foto: Geni

Die gesin het later naby Christiana op die plaas Kromellemboog, wat vandag die kern van 'n besp

Gert was baie trots op sy oudste seun en die familie het gesê dat dit 'n bestiering was dat hy self

Die huis op erf 309 Kerkstraat, tussen Potgieter- en Schubartstraat, waar Gert van Niekerk as kom
Bron: Rosa Swanepoel

Oubaas was 12 jaar oud toe sy pa Stellaland op 26 Julie 1882 as onafhanklike republiek uitgeroep

Gert en Hester se dogters, van links na regs, agter: Jacoba Aletta (Kotie) Minnaar; en Martha Mari
Foto: Geni

Konflik

Dié republiek in die noordelike deel van die destydse Kaapkolonie het ontstaan ná boere by ’n k

Die konflik is in Julie 1882 beëindig en 416 van die boere wat plase gekry het, het hulleself as vryb

Republiek van Stellaland ‘Gouvernements Zegel – Een Shilling Zes Pence’
Foto: IB RedGuy's Fine Stamps

Een penny posseël van Stellaland
Foto: Wikipedia
.

Stellaland was 15 500 vierkante kilometer groot en het ‘n inwonertal van 20 500 mense gehad. Dié naam word vandag steeds gebruik om die streek aan te dui wat die dorpe Vryburg, Stella en Reivilo insluit, asook kleiner plekke soos Vorstershoop, Bray, Tosca en Kameel.

Oor die jare het die soutpanne by Stella bekende ontdekkingsreisigers en sendeling-besoekers, soos David Livingston en Robert Moffat, gehad. Daar was ‘n Fincham-familie wat by die soutpanne gebly het. Alfred Ernest Fincham het met Elizabeth Ellen, ‘n nooi West getrou en het hulle plaas Lonely Hill genoem.

Die groot soutpan buite Stella is vroeër deur ontdekkingsreisigers en sendelinge soos David Livingstone en Robert Moffat besoek
Foto: De Oude Huize

Later jare het hulle sout op die trein gelaai by Kameel-stasie, wat sy naam gekry het omdat die polisiemanne op kamele gery het.

Die spoorlyn tussen Vryburg en Mafikeng is eers in 1894 gebou, ná Stellaland nie meer bestaan het nie, maar dit was die plan van ‘n toekomstige spoorlyn wat bygedra het tot die vernietiging van dié republiek. Cecil John Rhodes, wat in 1890 die Kaapkolonie se eerste minister geword het, het toentertyd reeds ‘n droom gehad om ’n spoorlyn van die Kaap na Kairo te bou, en hy wou hê dat dit deur Stellaland moes loop. Hy het die De Beers Diamantmynmaatskappy in 1880 gestig en wou ‘n treinroete noord laat loop sonder om deur die ZAR se grondgebied te gaan.

TER GEDACHTENIS AAN
GERRIT
JACOBUS VAN NIEKERK,
HOOFD COMMISSARIS
VAN POLICE DER Z.A.R.
TE POORTJIE DIST. FAURESMITH, O.V.S.

[illegible]

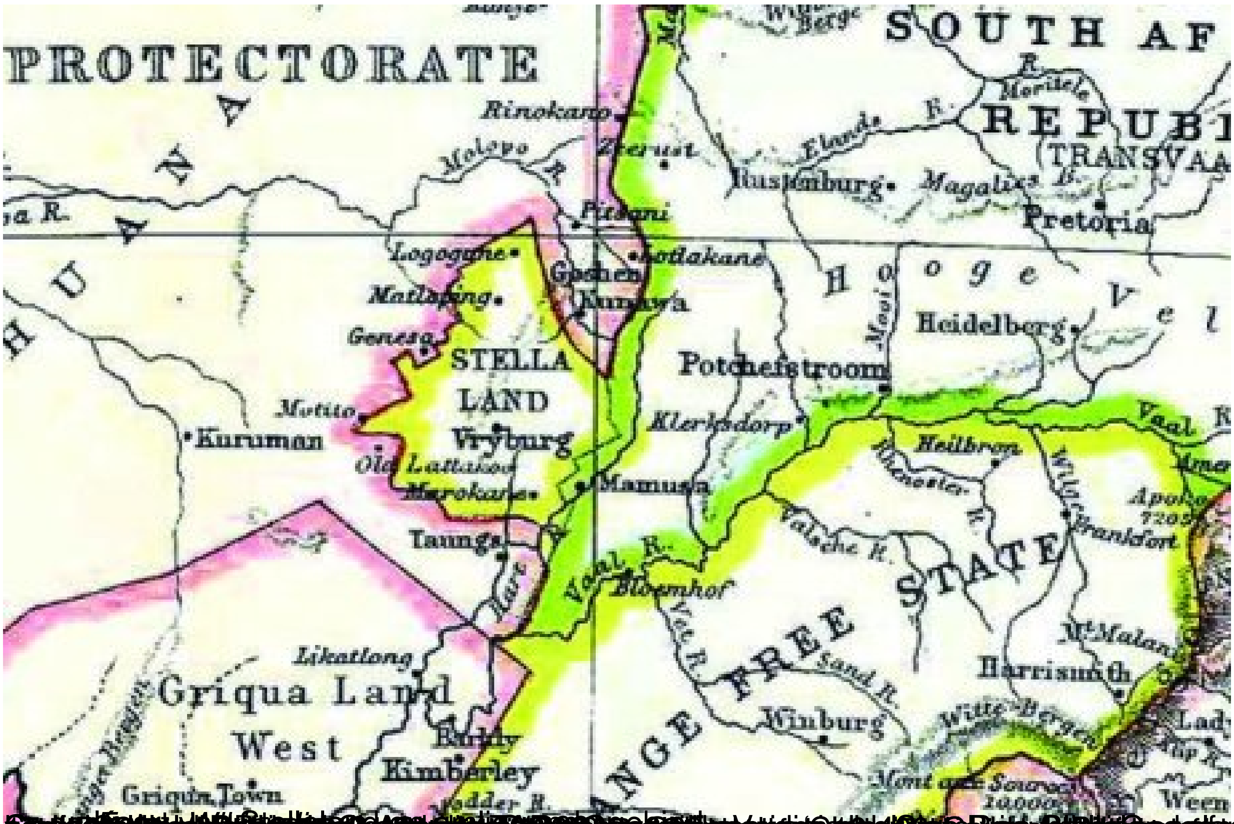

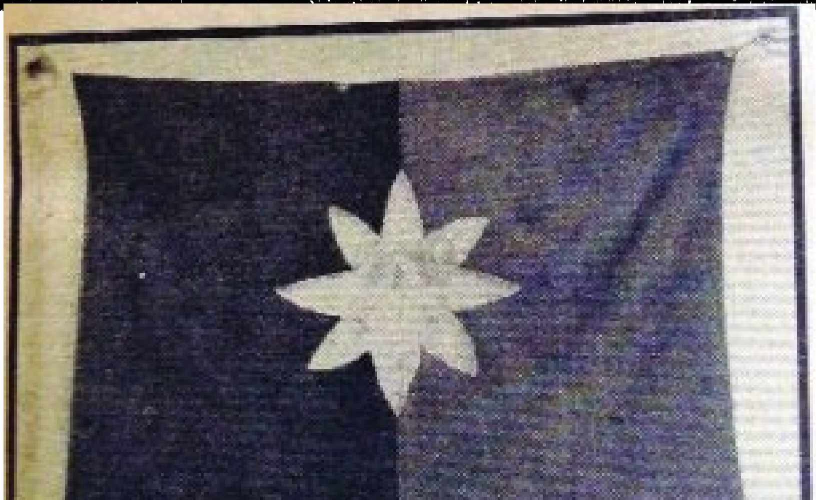

Die groen en rooi vlag met 'n agtpuntige wit ster wat later as die Stellalandse vlag voorgegee is

Foto: Huisgenoot 1949

GEWAPEND
EN
REGVAARDIG

HIER LEES ONS
Stellalander
SEDERT 1888
SILVERTON
RADIATORS